

Antoni Flieger

Urodził się 6 stycznia 1873r. w Pniewach. Będąc człowiekiem aktywnym i przedsiębiorczym, prowadził restaurację i gospodarstwo rolne, którego obszar od 1903r. systematycznie powiększał. Antoni Flieger działał także w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” zrzeszającym polskich patriotów. Ludzie marzący o wolnej Polsce spotykali się również potajemnie w Banku Kredytowym na narożniku ulicy Wolności i Sądowej w domu Antoniego Fliegera. W tym domu znajdowała się również restauracja. Była ona miejscem zebrań organizatorów przyszłego powstania. Antoni Flieger aktywnie włączył się w przygotowania do powstania, m.in. przekazywał środki finansowe na zakup broni, a swoje budynki przeznaczył na tajny arsenał. Powstańcy ukryli tam 350 karabinów, 500 sztuk naboji, 200 granatów oraz kulomiot z 750 nabojami. Było to bardzo niebezpieczne, bo na piętrze domu nad pomieszczeniami Banku Kredytowego, mieszkał notariusz niemiecki Langenmayer, a w sąsiedztwie, po drugiej stronie ulicy Wolności, mieścił się sąd. Niestety Niemiec powiadomił żandarmerię w Międzychodzie o organizowaniu się Polaków i o tym, że u Fliegera jest gromadzona broń. 20 listopada 1918r. z Międzychodu przyjechał pociągiem oddział żandarmerii, ale żandarmi trafili omyłkowo do domu Józefa Fliegera na narożniku ulic Międzychodzkiej i Hallera. Zrobili tam przeszukanie, ale nic nie znaleźli. W tym czasie schowana u Antoniego Fliegera broń została wywieziona. Na rynku Langenmayer musiał publicznie odwołać swój donos. W połowie grudnia 1918r. Antoni Flieger stanął na czele Rady Ludowej – polskiej władzy w mieście. Nastąpiło wówczas przejście z rąk niemieckich wszystkich placówek, jakie znajdowały się na naszym terenie. Można stwierdzić, że Pniewy wyzwoliły się, zanim wybuchło Powstanie Wielkopolskie. W styczniu 1919r. w Pniewach zorganizowały się oddziały ochotników do walki z Niemcami złożone zarówno z miejscowych, jak i z mężczyzn z okolicznych wsi. Oddziały te wstąpiły się w walkach pod Kamionną i Zbąszyniem. W okresie międzywojennym Antoni Flieger jako przedstawiciel firmy Oil Company rozprawdzał dla mieszkańców Pniew i okolicznych wsi naftę. Był także członkiem Rady Miejskiej w Pniewach, która wspólnie z Zarządem Miejskim nadała 13 kwietnia 1937r. Przewielebnej Matce Urszuli hr. Ledóchowskiej, Przełożonej Generalnej SS Urszulanek S.J.K. obywatelstwo honorowe miasta Pniew.

Udział w Powstaniu Wielkopolskim miał olbrzymi wpływ na dalsze życie Fliegera. Kiedy wybuchła II wojna światowa i Niemcy przybyli do Pniew,

mieli wykaz tych, którzy uczestniczyli w powstaniu. Antoni Flieger został wysiedlony ze swojego gospodarstwa. Osiadł na wygnaniu w miejscowości Sięciaszka koło Łukowa. Na tym terenie Niemcy zgromadzili dużo wypędzonych. Dom w Pniewach zawłaszczyli Niemcy, a pod koniec wojny Rosjanie.

Znamienne okazały się słowa Antoniego Fliegera w chwili wyjazdu z Pniew. Kiedy przybyli na stację w Pniewach, wyjął z wewnętrznej kieszeni marynarki, leżącej po stronie serca, flagę polską i wręczył ją Henrykowi Piśnemu i jego koledze, mówiąc: „, Macie tu chłopcy tę naszą flagę, wywieście ją, kiedy Polska będzie wolna, bo mnie już wtedy nie będzie.” Miał przeczucie, że nie dożyje wolnej Polski. Zmarł w Łukowie 27 stycznia 1943r. Wiosną 1947r. został ekshumowany i pochowany w rodzinnym grobowcu na cmentarzu parafialnym w Pniewach. Zdjęcie z początku XXw. Dokument (pierwsze zdjęcie) wydany w 1932r.

Piotr Banach kl.8a Szkoła Podstawowa im. Powstańców
Wielkopolskich w Pniewach

Starosta
Powiatowy Szamotulski.

L. g. 181 132 Ob.

plata stempłowa uiszczona
za podaniem

Poświadczenie.

Pan Antoni Flieger w Smirwach
urodzony dnia 6. stycznia roku 1873 w Smirwach
powiatu Szamotuły syn córka Rudolfa Fliegiera
oraz jego żona
urodzona _____ roku _____

mając tego (jej) dzieci:

1. _____ ur. dn. _____ r. _____ w _____
2. _____ " " _____ r. _____ w _____
3. _____ " " _____ r. _____ w _____

posiadają obywatelstwo Państwa Polskiego.

Poświadczenie to zapisano we właściwym rejestrze pod

L. g. 181 132

Szamotuły, dnia 23 kwietnia 1922

Starosta Powiatowy

[Signature]



Einwohnererfassung

Vor Ausfüllung die Erläuterungen auf der Rückseite lesen!

Zgłoszenie celem policyjnego stwierdzenia ludności

Czytajcie przed wypełnieniem objaśnienia odwrotnej strony!

Kreis (Powiat): Samter
Gemeinde (Gmina): Pinne
Ortschaft (Miejscowość): Pinne
Straße und Hausnummer: Leichtstr. 1.
Ulica i nr. d.

1. Familienname (Nazwisko): Flieger
(Bei Frauen auch Geburtsname und gegebenenfalls Name aus der letzten früheren Ehe)
(u zamężnych kobiet również nazwisko małżeńskie i w danym wypadku ostatnio-wdowie)
2. Rufname (Imię): Anton 3. Geburtstag, Monat und Jahr: 6. I. 1873
Dabei, miesiąc i rok urodzenia:
4. Geschlecht: (*) männlich, ~~welch~~ 5. Familienstand: (*) ~~ledig~~, verh., ~~verw.~~, gesch.
Płeć: (*) męska, ~~żeńska~~ Stan cywilny: (*) ~~wolany~~, ~~zomány~~-zameżna,
~~widow~~, ~~rozwodzony~~ ~~owidowka~~
6. Religion (Wyznanie): Katol 7. Volkszugehörigkeit: Polenisch
Narodowość:
8. Welche Sprache sprechen Sie zu Hause? polnisch
Który język, mówi się w domu?
9. Seit wann sind Sie im neuen Reichsgebiet wohnhaft? seit Geburt
Od którego czasu mieszka W. P. na nowym obszarze Rzeszy?
10. Haben Sie in der polnischen Armee gedient? + Dienstgrad? +
Czy WP. służył w armii polskiej? Rang: slużbowy.
11. Beruf (Zawód): Landwirt
(genaue Angabe der Berufstätigkeit und Angabe, ob selbständig, Angestellter, Arbeiter usw.)
(dokładne podanie czynności zawodowej i czy samodzielny, funkcjonariuszem, robotnikiem i t. p.)
12. Sind Sie Eigentümer oder Miteigentümer eines Geschäftes?
Czy WP. właścicielem lub współwłaścicielem interesu?
eines Hauses (kamienicy)? 2 Häuser
von Land (gruntu)? 108 Morgen
13. Nur für Familien- und Haushaltungsvorstände:
Tylko dla głów rodzin lub gospodarstw domowych:
Zahl der im Haushalt lebenden Kinder unter 12 Jahren:
Ilość dzieci poniżej 12 lat żyjących w gospodarstwie domowym: 1

- * Nichtzutreffendes ist zu durchstreichen.
* Niedotyczące przekreślić.

Raum für Stempel oder Stempelmarke.



Fingerabdruck (Odciskpalca)



und
Unterschrift des Gemeldeten:

Anton Flieger
i podpis zgłoszonego:

